

Sygn. akt IV Pa 116/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Tadeusz Piesowicz (sprawozdawca)

Sędzia SO Anna Miazga

Sędzia SO Małgorzata Czajka

Protokolant sekr. sąd. Monika Buźniak

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko Izbie Celnej w K.

o świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

na skutek apelacji strony pozwanej Izby Celnej w K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 04 listopada 2013 roku sygn. akt IV P 266/13

oddala apelację.

Sygn. akt IV Pa 116/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 maja 2014 roku

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2013 roku, sygn. akt IV P 266/13, Sąd Rejonowy w Nowym Sączu, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa K. K. przeciwko Izbie Celnej w K., o świadczenia z zakładowego funduszu socjalnego, zasądził od Izby Celnej w K. na rzecz powoda K. K. kwotę 1.496,46 zł brutto tytułem dopłaty do wypoczynku za rok 2010 z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2013r. do dnia zapłaty, a w pkt. II oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Powyższe orzeczenie zapadło na tle następujących ustaleń faktycznych:

Powód K. K. domagał się od Izby Celnej w K. zapłaty kwoty 1496,46 zł, tytułem dopłaty do wypoczynku za rok 2010 z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lutego 2010 roku do dnia zapłaty. Domagał się również zapłaty odsetek od kwoty 714 zł za okres od dnia 5 lutego 2010 roku do dnia 10 maja 2010 roku.

Powód jest od dnia 15 lipca 2000 roku mianowanym funkcjonariuszem Służby Celnej w Urzędzie Celnym w N..

W dniu 3 lutego 2010 roku powód złożył u pracodawcy wniosek o przyznanie mu świadczenia socjalnego w postaci dopłaty do wypoczynku za rok 2010 obejmującego dopłatę do wypoczynku powoda oraz jego żony i syna. W dniu 10.05.2010 r. powodowi wypłacono świadczenie urlopowe w kwocie 585 zł netto (714 zł brutto).

Pismem z dnia 2 maja 2013 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1496,46 zł. Następnie dnia 5 czerwca 2013 r. powód wezwał do zapłaty różnicy w dopłacie do wypoczynku.

Powodowi zgodnie z przepisami obowiązującymi w dacie złożenia wniosku przysługiwała dopłata do wypoczynku (na trzy uprawnione osoby) w łącznej kwocie 2210,46 zł brutto (736,82 x 3). Powód otrzymał więc świadczenie zaniżone o kwotę 1496,46 zł.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uznał, że powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Wobec faktu, że wysokość świadczenia należnego powodowi była bezsporna, sąd musiał rozstrzygnąć słuszność zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia. Wymagało to określenia daty wymagalności roszczenia powoda.

Zgodnie z treścią § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11.05.2000 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz. U. nr 39, poz. 450):

Funkcjonariuszowi celnemu, zwanemu dalej "funkcjonariuszem", który w związku z pełnieniem służby nabył w danym roku kalendarzowym prawo do urlopu wypoczynkowego, (...) przysługuje, na pisemny wniosek funkcjonariusza, raz w roku kalendarzowym, świadczenie w postaci dopłaty do wypoczynku.

Żaden przepis w/w rozporządzenia bądź ustawy o Służbie Celnej obowiązującej w dacie złożenia wniosku nie określał terminu wypłaty świadczenia w postaci dopłaty do wypoczynku. Skoro tak to należy przyjmować, że wypłata tego świadczenia mogła nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu roku kalendarzowego, w którym funkcjonariusz nabył prawo do urlopu wypoczynkowego i będące jego następstwem świadczenie dopłaty. Świadczenie to przysługuje zgodnie z w/w przepisem raz w roku kalendarzowym i jest to jedyne wskazanie co do terminu jego wypłaty. A zatem zdaniem sądu, wypłata świadczenia dopłaty do urlopu winna nastąpić najpóźniej do ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym funkcjonariusz nabył prawo do urlopu. W niniejszej sprawie mogło to nastąpić w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r.

Tym samym w dniu złożenia pozwu to jest 1 sierpnia 2013 roku nie upłynął trzyletni okres przedawnienia.

Konsekwencją powyższego jest okoliczność, że powodowi nie należą się ustawowe odsetki tytułem opóźnienia wypłaty świadczenia, jakich domagał się w pozwie.

Sąd zasądził odsetki od 10 maja 2013 roku ponieważ strona pozwana dopiero w dniu opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwierdzającego nieważność § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 lutego 2010 roku (10 maja 2013 roku) powzięła informację, że świadczenie zostało wypłacone w zaniżonej wysokości.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła strona pozwana – Izba Celna w K., która zaskarżyła orzeczenie w pkt I zarzucając mu:

1. Naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię, a w efekcie niewłaściwe zastosowanie § 1 rozporządzenia RM z 11.05.2000 r. w sprawie i rodzaju świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich rodzin (Dz. U. nr 39, poz. 450) w zw. z art. 242 ust. 1 ustawy z 27.08. 2009 r. o służbie celnej(Dz. U. z 2013 r. , poz. 1404) poprzez uznanie, że w dacie złożenia pozwu roszczenie nie było przedawnione w sytuacji, gdy w rzeczywistości wskazane roszczenie uległo przedawnieniu,

2. Naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 165 ust. 1 ustawy i Służbie Celnej polegające na niezastosowaniu tego przepisu pomimo tego, że powinien być zastosowany, gdyż dochodzone roszczenie jest przedawnione,

3. Sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Apelujący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie powództwa, zasądzenie kosztów za obie instancje, względnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd zważył co następuje

Apelacja strony pozwanej - Izbie Celnej w K. jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując szczegółowo cały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia dotyczące wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności. Ustalenia te znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym zebranym w sprawie, a ich ocena dokonana została prawidłowo i wszechstronnie. Ocena ta nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów, które to uprawnienie przysługuje wyłącznie Sądowi Rejonowemu. Sąd Okręgowy podziela wszystkie ustalenia Sądu I instancji, przyjmując je za podstawę własnych rozważań. Odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji wskazać należy, że w uzasadnieniu wyroku Sąd I instancji podał na jakich dowodach oparł swoje ustalenia i dlatego obdarzył je walorem wiarygodności. Jak już wskazano powyżej, ocena ta nie budzi zastrzeżeń i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów, które to uprawnienie przysługuje wyłącznie Sądowi Rejonowemu.

Zgodnie z art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej (Dz. U. 2013r. poz. 1404) roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń oraz należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jednakże z myśl ust. 2 tego przepisu Kierownik urzędu może nie uwzględnić terminu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami. Taką wyjątkową okolicznością w niniejszej sprawie było wydanie przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 23 kwietnia 2013 roku, sygn. akt P 44/10 wyroku, stwierdzającego, że § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2010 roku w sprawie świadczeń socjalnych funkcjonariuszy celnych i członków ich rodzin w zakresie w jakim odnosi się do dopłaty do wypoczynku, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

Powód K. K. złożył wniosek o wypłatę dopłaty do wypoczynku już w lutym 2010 roku, bo wiedział że zmieniają się przepisy dotyczące dopłaty do wypoczynku, a uprawnienie takie mu przysługiwało. Nabył prawo do dopłaty w wysokości przewidzianej w starych przepisach wraz z nabyciem prawa do urlopu za dany rok kalendarzowy i wraz ze złożeniem wniosku o przyznanie tego świadczenia. Pozwany pracodawca mając złożony wniosek w lutym, znając treść nowych przepisów, które okazały się niekonstytucyjne, wyczekiwał z rozpoznaniem wniosku aż do maja 2010 roku i dopiero w maju przyznał mu dopłatę w o wiele niższej wysokości, w oparciu o nowe przepisy, które nakazują rozstrzygać wnioski złożone przed datą wejścia w życie nowego rozporządzenia i przed tą datą nierozpoznane – według nowych przepisów. Zdaniem Sądu Okręgowego pozwany pracodawca zatem celowo działał na zwłokę. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego zapadł dopiero w maju 2013 roku - TK uznał, że przepis rozporządzenia jest niekonstytucyjny. A zatem w stosunku do każdego, kto złożył wniosek do czasu wejścia w życie nowego rozporządzenia, czyli przed marcem 2010 roku, 3 – letni termin przedawnienia upłynął.

Powyższy przypadek należy traktować jako wyjątkową okoliczność. Zdaniem Sądu Okręgowego takie zachowanie pozwanego jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego albowiem naruszenie zasad współzycia społecznego po stronie pracodawcy zachodzi wówczas, gdy jego działania są obiektywnie krzywdzące dla pracownika. Zachowanie Izby Celnej jest niekonsekwentne, albowiem podaje, iż powód nabył uprawnienia do dopłaty do wypoczynku już w styczniu 2010 roku i tym samym powołuje się na zarzut przedawnienia a z drugiej strony wskazuje, iż strona pozwana nie miała określonego terminu do spełnienia świadczenia. Pracodawca mając złożony wniosek o świadczenie w lutym 2010 roku celowo zwlekał z wypłatą świadczenia, wyczekiwał z rozpoznaniem tego wniosku aż do maja 2010 roku i

dopiero w tej dacie rozpoznał przedmiotowy wniosek powoda w oparciu o przepisy nowego rozporządzenia, albowiem przepisy przejściowe regulowały, iż do wniosków w sprawach o przyznanie świadczeń socjalnych przysługujących w 2010 roku, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy nowego rozporządzenia. Opóźnienie po stronie K. K. było usprawiedliwione, albowiem postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym trwało stosunkowo długo, nadto powód wzywał stronę pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia, jednakże pozwany pracodawca nie reagował.

Powód w dniu 3 lutego 2010 roku złożył w Izbie Celnej wniosek o wypłatę dopłaty do wypoczynku za rok 2010. Jako podstawę prawną wniosku wskazano rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 maja 2000 roku w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń socjalnych, które mogą być przyznane funkcjonariuszom celnym i członkom ich. Wypłata dopłaty do wypoczynku nastąpiła w dniu 2 maja 2010 roku na podstawie rozporządzenia z 2010 roku. Kwota przewidziana na dopłatę do wypoczynku wypłacona na podstawie tego rozporządzenia była niższa od kwoty przewidzianej na mocy rozporządzenia z 2000 roku.

Na marginesie wskazać należy, iż wyrok Sądu I instancji w części dotyczącej zasądzenia odsetek jest prawomocny, nie został przez powoda zaskarżony, dlatego też na etapie postępowania apelacyjnego powód nie może domagać się zmiany wyroku Sądu Rejonowego w tej części.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy na zas. art. 385 kpc oddalił apelację.

Ref. SSR M. Wójcik